

MAANDELIJKE LEDBRIEF

VAN DE
VERENIGING VRIENDEN
NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Nr. 40

November 1988

KUNST+HANDWERK UIT TSJECHO SLOWAKYE

tekening van Mikuláš Aleš -

Betlem
in Bohemen?

uit papier geknipt of
in klei gekneet, van
hout gesneden of uit
maisblad gevouwen...
in grote verscheidenheid
verzamelen de personages
zich rond de kribbe
in feestelijke aandacht
voor het eeuwige wonder
van de geboorte van
een kind.

8080AA ELBURG PB 18
TELEFOON 05250-1453
LENA DEMELKER-QUIST

COLOFON

Bestuur

A. Hoogstad, voorz.

N. van Rees, secr., Tel. 010-4219904
Postbus 61003 - 3002 HA Rotterdam

mw. H. Nieboer-Hnátková, penn.,
Postrek. 379543 t.n.v. V.V.N.I. te
's-Gravenhage

M. Bronkhorst

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer, 2e secr.

J. van Gastel

E. de Munck, vice-voorz.

J. van Putte

K.L. Thio

Redactie Ledenbrief

L.J. v.d. Burg, Nieuwendamlaan 274
2547 JR 's-Gravenhage, tel. 070-258679

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

mw. J. Noorbergen

J. van Putte

K.L. Thio

Ledenadministratie

mw. H.G. v.d. Burg-Meijer

Toeristische informatie

Red. Ledenbrief

Reisdienst

mw. A. Ambachtsheer

J. van Gastel

A. Langebeek

J. van Putte

K.L. Thio

GTM (Genootschap voor Tsjechische Muziek)

J.F.E. Wallin

A. van Beuzekom

P.J.M. de Co

mw. T. Onderdenwijnjaard

Bij de voorplaat:

Een oude speculaasplank
inspireerde ons lid
C.G. Mac Lean uit Rijswijk.
tot het maken van deze
linoleumsnede, dit in
verband met de komende
feestdagen.

VAN DE VOORZITTER

De eerste ROH-reis is achter de rug. En het was een groot succes. Even uitleggen wat ROH betekent.

ROH is de Tsjechoslowaakse vakorganisatie, die ongeveer 7 miljoen leden heeft. De afdeling recreatie van ROH heeft een groot aantal hotels in geheel Tsjechoslowakije. De leden kunnen daar gebruik van maken, maar ook buitenlanders worden er toegelaten onder voorwaarde dat zij tijdig aangemeld worden door een organisatie waar ROH een overeenkomst mee heeft. Sinds enkele maanden is de V.V.N.T. partner van ROH. Individuele gasten worden echter niet geaccepteerd. De organisatie is ingesteld op groeps-toerisme, een groep moet minstens bestaan uit 25 personen.

De toelating van buitenlandse toeristen heeft tot doel deviezen-inkomsten te verwerven teneinde Tsjechoslowaakse leden in de gelegenheid te stellen naar het buitenland te reizen. Een doelstelling die geheel past in de opvatting van de V.V.N.T. Vandaar dat wij van harte met ROH willen samenwerken.

Van 18 tot 25 oktober jl. ging als eerste een groep landbouwers met hun echtgenoten naar Tsjechoslowakije en waren gast van ROH, in totaal 34 personen. Allen waren lid van de Overijsselse Landbouw Maatschappij. Een bestuurslid van de O.L.M. nam daartoe het initiatief, de heer Jacobi uit Markelo. Hij was enkele malen in Tsjechoslowakije en iedere reis was voor hem een interessante gebeurtenis. Mijn vrouw en ik begeleidden de groep. Ik kende de heer Jacobi omdat hij jarenlang gebruiker is van ZETOR tractoren.

Wij vlogen op 18 oktober met de CSA van Schiphol naar Praag. Na een voorspoedige vlucht wachtte op het vliegveld van Praag een bus van ROH om ons naar het hotel Dlabacov in Praag te brengen. Dat is een groot, modern hotel, meer dan 600 bedden; ter vrije beschikking zwembad, sauna, fitness-room, TV-kamers enz. Elke avond muziek. Maaltijden werden geserveerd in een aparte salon of in het grote restaurant.

De groep werd de hele week begeleid door een Nederlands sprekende tolk: David Zelinger. Hij studeert Nederlands aan de Praagse Universiteit, is 22 jaar jong, beschikt over een brede kennis van het leven en de geschiedenis van Tsjechoslowakije. Daarbij bleek hij een uitstekend organisator te zijn. Hij ging overal achteraan wanneer er iets niet goed dreigde te gaan en voelde de mentaliteit van de groep uitstekend aan. In één woord een geweldige vent, die al dadelijk de sympathie van de gehele groep had. En dat bleef zo de gehele week.

Trouwens, ook spoedig bleek dat de groep in alle opzichten homogeen was. Geen groepsvorming, geen overdreven verlangens, kortom, het was waarlijk een genoegen om met deze mensen te verkeren.

We bleven 3 nachten in Praag, 4 nachten in Brno. Bij een volgende gelegenheid verdient het wellicht overweging het verblijf in Praag te verlengen en in Brno te bekorten. Praag is een bijzondere stad, indrukwekkend, men komt er niet uitgekeken.

Vanuit Brno bezochten wij de ZETOR tractorenfabriek, de grotten van Macocha, het kasteel Lednice, het slagveld van Austerlitz en een groot agrarisch bedrijf in Zydlochovice. Dat bezoek aan de boerderij was een schot in de roos, een hoogtepunt. Er was erg veel te zien voor onze zeer geïnteresseerde landgenoten en ook de Tsjechen waardeerden het contact in hoge mate. Zij waren beslist zeer bijzondere gastheren en -vrouwen. Urenlang werden wederzijdse ervaringen uitgewisseld.

Heel bijzonder was het de stoeterij te bezichten, wat men bij ons niet op iedere boerderij aantreft. Afgesloten werd het bezoek en onderstreept met een feestelijke maaltijd. Tsjechen weten wat gastvrijheid is.

Er valt natuurlijk nog veel meer te vertellen. Ik volsta met te herhalen dat de reis de verwachtingen beslist overtrof. Daar werkte ieder en alles aan mee.

Conclusie. Het is zeer aan te bevelen het contact met ROH verder aan te halen en uit te bouwen. Nieuwe reizen staan op stapel, ook vanuit Tsjechoslowakije naar Nederland.

A. Hoogstad.

reparatie, en inbedrijfstellen
van metaalbewerkingsmachines

Burgakker 15
5281 CH Boxtel
telefoon 04116-83278
telex 50803

Cinerec

- * kontaktpersoon Tsjechische muziekgezelschappen
- * import/export Muziekinstrumenten
- * import grammofoonplaten Tsjechische blaasmuziek
- * muziekuitgeverij Tsjechische blaasmuziek

TATRA

rapide tours
TOURINGCAR- EN REISBURO

Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor
binnen- en buiten-
lands vervoer
- * rolstoelvervoer

VAN HET BESTUUR

Zoals u reeds op de omslagplaat hebt kunnen zien, naderen we met deze ledenbrief de komende feestdagen. Feesten van geven en ontvangen. Wat dit betreft verwijzen we gaarne naar de advertentie van TUZEX.

Wat het Kerstfeest betreft, delen wij u mede, dat het bestuur na rijp beraad besloten heeft om geen tweede Kerst-/Nieuwjaarsreis te boeken. De uitgeschreven reis is weliswaar meer dan volgeboekt, maar wij waren van mening, dat we bij een tweede reis niet de kwaliteit konden garanderen, die we bij de aankondigingen van de eerste reis gedaan hebben.

Het bestuur was aanwezig op de receptie ter gelegenheid van de 70^e verjaardag van de Tsjechoslowaakse republiek, die gehouden werd in de residentie van de ambassadeur.

Als derde punt het aantal leden.

De ledenadministratie meldt, dat thans het aantal leden 496 bedraagt. Ter herinnering: het 500^e lid en zijn of haar voorsteller wachten in februari een leuke verrassing. Nieuwe leden zijn voor het lopende jaar geen contributie meer verschuldigd, mits de contributie voor 1989 na ontvangst van het acceptatieformulier direct wordt voldaan.

De beide gastheren, Fr. Chlād (l) en dhr. Skovajsa (r) poseren bij het V.V.N.T.-bloemstuk.

De jaarvergadering zal gehouden worden op **25 februari 1989** in Motel De Bijhorst te Wassenaar, alwaar ook het Staatsensemble, dat onder meer de vergadering zal opluisteren, 'optoert'. In de volgende ledenbrieven volgen nadere bijzonderheden.

Het Bestuur.

VAN DE REDACTIE

In onze vorige ledenbrieven vermeldde we, dat een zeer lezenswaardig artikel inzake München 1938 in het oktobernummer van VU-magazine staat. Daarbij noemden we als uitgever van dit blad de Volksuniversiteit. Dit was niet juist. VU-magazine is het orgaan van de Vrije Universiteit, een universiteit met vele faculteiten plus een academisch ziekenhuis.

Gaarne vragen wij aandacht voor de vele nabeschouwingen, die in deze ledenbrief voorkomen, onder andere van Hans Wallin, die aanwezig was bij het **muziekfestival** te Brno, van het succesvol optreden van **Tibia** uit Brno te Apeldoorn. Voorts van het optreden van het **Dvořák-koor** in Brielle en Naarden, het succesvol optreden van **Amati Muzika** in Tsjechoslowakije en Tsjechoslowaakse **turnsters** in Den Haag.

Bij "Van en over Tsjechoslowakije" een vertaling van een interview door de Neue Prager Presse met onze voorzitter A. Hoogstad. Dit interview stond op de voorpagina van dit weekblad.

Tenslotte een oproep van het Comenius-museum te Naarden ter gelegenheid van de herdenking van de geboortedag van deze grote filosoof en pedagoog 400 jaar geleden.

De redactie.

VAN DE LEDEN

Zoals reeds vermeld "Bij de voorplaat" werd deze gemaakt door ons lid **C.G. Mac Lean** uit Rijswijk.

Van **Rina van der Veen** uit Vierpolders ontvingen we weer Briels nieuws, zie "Muzikale noten" en "Van en over Tsjechoslowakije" en van de familie **Griffioen** uit Linschoten een bericht uit de KRO-gids, waarop wij in een volgende ledenbrief terugkomen.

VAN DE AFDELINGEN

Afdeling Regio Amsterdam

V.V.N.T.-leden in de regio Amsterdam worden uitgenodigd voor een bijeenkomst op **woensdag 23 november** a.s. om 19.30 uur aan de Van Baerlestraat 59-II bij L. Thio in Amsterdam.

Op het programma staat de vraag of de oprichting van een officiële "Afdeling Amsterdam" mogelijk is.

Is de opkomst bevredigend en besluiten wij tot de oprichting van de "Afdeling Amsterdam" met een bestuur e.d., dan kan overgegaan worden tot het ontwikkelen van activiteiten in de regio.

De lezing op 9 oktober jl. in het Nivon-huis aan de Polderweg was een succes. De belangstelling was groot en het Nivon was zeer te spreken over de V.V.N.T.-presentatie.

De afdeling Amsterdam zoekt deskundigen onder V.V.N.T.-leden die lezingen kunnen verzorgen en gelegenheden waar lezingen kunnen worden gehouden. Dit is het tweede onderwerp dat wij aan de orde willen stellen.

Tot ziens op 23 november aan de Van Baerlestraat!

L. Thio.
Tel. 791423

Regio Rotterdam i.o.

I.o. (in oprichting), want thans gaat het gebeuren, Rotterdam gaat een afdeling krijgen. Daartoe wordt een avond belegd en wel op **donderdag 24 november** a.s. in het gebouwtje van de Speeltuinvereniging "Het Lage Land", Hanrathstraat 40 in Rotterdam-Alexanderpolder, slechts 5 minuten lopen van metrostation Oosterflank.

Aanvang 19.30 uur, einde ca 22.00 uur, zodat een ieder weer op tijd naar huis kan.

Het belooft een gezellige avond te worden die we willen afsluiten met een tombola. Doel blijft echter de oprichting van de afdeling "Regio Rotterdam".

N. van Rees.

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

iedere *dinsdag* en *zaterdag*

naar **P R A A G** met **Č S A**

- * met ČSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van ČSA
- = met ČSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere inlichtingen:

Leidsestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 224888 of 224889

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

Tsjechoslowakije is - zoals Nederland - verdeeld in provincies, echter met dit verschil, dat de Č.S.S.R. een Federatieve staat is met een Tsjechisch deel, namelijk Bohemen en Moravië en een Slowaaks deel, Slowakije.

Op bovenstaand kaartje zijn de provincies genummerd.

Tot Bohemen behoren: nr. 3 West-Bohemen met als Provinciehoofdstad Pilsen (Plzeň), Noord-Bohemen (nr. 4) hoofdstad Ústí nad Labem, Midden-Bohemen (nr. 1) met Praag, Zuid-Bohemen (nr. 2) met České Budějovice, Oost-Bohemen (nr. 5) met Hradec Králové.

Moravië telt twee provincies: Zuid Moravië (nr. 6) met Brno, Noord-Moravië (nr. 7) met Ostrava.

Tot Slowakije behoren: West-Slowakije (nr. 8) met Bratislava. Deze stad is eveneens de hoofdstad van geheel Slowakije; Midden-Slowakije (nr. 9) met Banská Bystrica, Oost-Slowakije (nr. 10) met Košice.

West-Bohemen is het meest bekend door de zware industrie - met name van Elektrolocomotieven in de Škoda-fabrieken W.I. Lenin. In Ostrov nad Ohří worden trolleybussen vervaardigd. In het Ertzgebergte winning van bruinkool. In dit Ertzgebergte ligt het kuuroord Jachymov. Zuidelijker Karlsbad (Karlovy Vary) en Mariënbad (Mariánské Lázně) en Franzensbad (Františkovy Lázně). Internationaal bekend zijn ook de muziekinstrumenten van het bedrijf Amati in Kraslice en de rijwielen Eska uit Cheb.

Van bijzondere betekenis is eveneens het Etnografisch gebied rond Domazlice, het zogenaamde Chodenland (Chodsko).

Domazlice

Cheb

Vervolg "Van en over Tsjechoslowakije"

Zuid-Bohemen heeft als specifiek kenmerk, dat er veel visrijke vijvers voorkomen, in totaal 42.300 hectare. Vandaar dat men er dan ook veel watervogels aantreft, voorts rijk aan moerassen, weiden en bossen, waarin ook wild voorkomt.

Men vindt er papier- lucifers- en textielindustrie. Hier staan ook de Koh-i-nor-fabrieken, waarvan de producten ook bij ons te koop zijn.

Een eveneens bekend produkt is Budweiser Bier, dat in Nederland geïmporteerd wordt door de firma Schouten in Den Haag.

Dan is in stijgende lijn de teelt van varkens, ganzen en eenden.

Behalve natuurschoon vindt men er architectonische bezienswaardigheden, zoals het slot Hluboká, het klooster in Vyšší Brod, middeleeuwse romantiek in Český Krumlov.

(wordt vervolgd)

L.J. v.d. Burg.

Reisverslag 1986 (4)

Donderdag 10-07-1986

Weer uitgeslapen maar ik werd al om acht uur wakker. Het regent zó knetterhard dat ik het boven het geluid van de beek uit hoor. Om half tien opgestaan, ontbijten, inpakken. Dit keer gaan we samen op stap. Zorka en Jiri blijven achter om bosbessen te gaan plukken. We nemen afscheid en spreken af een keer bij Zorka te gaan eten in Praag in de tennis-week (zo noemen we de laatste week van mijn vakantie). We rijden naar Harrachov en parkeren buiten het stadje. Parkeren buiten het stadje is verplicht en dus.... Een beetje terecht is het dit keer wel want het is echt een touristendorp en het zou overvol raken. Alleen de bewoners, die speciale pasjes hebben, mogen er met de auto in.

We lopen richting lift. Mijn oriëntatievermogen is gereduceerd tot 0,0. De bergen maken het zó onoverzichtelijk.

Het begint weer te regenen, maar dit keer zetten we door.

Regenkleding aan....., naar boven zullen we. Het regent niet écht hard, maar het zicht is zeer beperkt.

We lopen de berg af (Věra als een echte berggeit, ik voel me meer een weide-koe, o, wat voel ik me onhandig) naar het tussenstation, waar de skischans is. Hij is open, dus die beklimmen we.

De gids, die orbi staat, speelt speciaal voor mij het Duitse commentaar-bandje, wat hij duidelijk zelf heeft ingesproken.

Alle (normaal gesproken) zichtbare bergen worden opgenoemd, maar het heeft weinig zin, ze gaan schuil achter een dik regengordijn.

Maar.... we zijn boven geweest!

Beneden eten we in een restaurace, in een twee, vandaag. (Lux hoor!) Hotel Hubertus (Hubertus is de beschermheilige van de boswachters.)

Als is niet uitkijk groei ik dicht hier, ze eten zo vet en zoet! Ik eet knedliky (dumplings) met rookvlees en (jawel) komkommersalade. Géén combinatie, volgens de Tsjechische keuken, maar 't smaakt me uitstekend. Ook nog soep, een toetje en thee.

vervolg "Van en over Tsjechoslowakije"

Het is mijn beurt om te betalen. De schade bedraagt
Ckr. 47,--. Zelfs ik moet hier moeite doen om door
m'n geld heen te komen.

We lopen naar het glasmuseum. Het bestaat uit
slechts één ruimte, waar we dan ook binnen een
kwartier doorheen zijn. Maar het is wel leuk!
Prachtig antiek en modern glaswerk, sier- en
gebruiksvoorwerpen.

Daarna naar het winkeltje. Ik koop die prachtige
vaas en ben er hardstikke blij mee.

Driedubbel ingepakt met lappen en kranten
beschermd gaat 'ie achterin de auto, nou
maar hopen dat 'ie de reis overleven zal!

Johanneke Noorbergen.

— — — — —

Uit het verslag van de groepsreis naar Tsjecho-
slowakije van de Ned. Bond van Plattelandsvrouwen,
afdeling Drenthe volgt nu een laatste serie
fragmenten.

Jantje Meppelink over de zesde dag:

Eindelijk was het dan zover en aanvaardden we de
terugreis. De lunch was nog in Praag in een
restaurant in de buurt van de Moldau. Daar waanden
we ons in een oude "windjammer"; het voorste gedeelte
was door een wand gescheiden met een soort luik om in
de andere helft te komen. We hadden geen last van seeziekte
en hebben het eten dus alle eer aangedaan. Het was erg gezellig en knus, maar af
en toe hoorden we rrrr... floep, één van de dames had een floepstoel. In het
achterste gedeelte hing een boegbeeld aan de wand en een schilderij, dat "Scheep-
vaart op het Y in Amsterdam" voorstelde.

Uit de ontboezemingen van Willemien Feierabend - zevende dag:

Het is al weer de laatste dag van onze reis.
Wout (chauffeur) deelt mee, dat we ruim 800 km af moeten leggen deze dag. Dus een
lange rit en een hele zit.
Zo passeren we het bosrijke Spessartgebied met zeer oude bomen en een deel slecht-
uitziende of dode bomen; we raden naar de oorzaak daarvan: ziekte, zure regen?
(meest waarschijnlijke: insektenvraat, na een zachte winter, waarin de insekten
niet zijn dood gegaan).
Aachaffenburg heeft een museum met 400 soorten luizen; ik heb nooit geweten dat
er zoveel verschillende luizen bestaan en ik denk de meeste van ons niet.

S. Teunissen-de Jonge besloot het verslag:

Ode aan Praag

Praag, o wonderschone stad, die voor ons zo'n bekoring had
Met al zijn mooie gebouwen, daar moesten we wel van gaan houden
Al heerst er dan ook een ander regiem, het mooie konden we er wel om zien
De Moldau, de Burcht met z'n kathedraal, die kleine winkeltjes allemaal
't Was alles boeiend om te zien, een herinnering waard bovendien
Ook 's avonds had Praag veel te bieden, vooral voor buitenlandse lieden
Folklore, Laterma Magica en ga zo maar door, 't was alles adembenemend hoor
We hebben dan ook allen genoten, van alles wat ons werd geboden
Het was een kort maar hevig bezoek, voor ons is Praag nu een open boek.

De STICHTING COMENIUS MUSEUM te Naarden houdt de nagedachtenis levend van de grote Tsjechische godgeleerde, linguïst, opvoedkundige en wijsgeer

JAN AMOS KOMENSKY,
die zijn laatste rustplaats vond in de vestingstad Naarden.

In 1922 is het 400 jaar geleden dat Comenius werd geboren. Dit feit zal internationaal plechtig worden herdacht in de landen waar hij optrad als "leraar der volkeren": Tsjechoslowakije, Polen, Duitsland, Zweden, Engeland en Nederland.

1411 ED Naarden
Turfpoortstraat 27
Telefoon. (02159)-43045

De Stichting Comenius Museum heeft het plan ontwikkeld om zoveel als mogelijk is, nog ontbrekende geschriften van Comenius te verwerven. Daarvoor is veel geld nodig. Daar kunt u voor zorgen door een schenking of door lid te worden van de Comenius "vriendenkring" tegen een jaarlijkse contributie van f 25,=.

Bij een schenking van f 5.000,= wordt uw naam gebeiteld in een paneel, dat vervaardigd wordt uit hout, afkomstig uit NIVNICE, de geboorteplaats van Comenius. Bij een schenking van f 500,= wordt uw naam ingeschreven in het Gulden boek van Comenius.

Zij nog vermeld dat de Stichting Comeniusmuseum Boekerijfonds bestaat uit:

M.J. van Baalen, voorzitter, historicus

Mr. F.R.J. Baron van Hövell tot Westerfliet, penningmeester, bankdirecteur

Drs. H.J. Kastein, burgemeester, ex-bestuurslid V.V.N.T., slavist

Mw. N.E. van Rijn-Schut, secretaresse.

TUZEX

KERSTPAKKETTEN EN KERSTGESCHENKEN

voor familie, vrienden, zakenrelaties en kennissen in Tsjechoslowakije zijn te bestellen bij de TUZEX-vertegenwoordiging in Nederland ☎ 03402- 34109

Op aanvraag worden gedetailleerde prospecti toegezonden:

A. Speciale kerstaanbieding/kerstgeschenken

18 soorten pakketten van verschillende samenstelling bestaande uit: levensmiddelen, diverse dranken of sigaretten.

Er zijn ook gespecialiseerde pakketten, zoals dieetpakketten, kinderpakketten, oosterse keukenpakketten, pakketten met baby-cosmetica.

Pakketten bestemd voor de Kerst graag bestellen vóór 30 november.

N.B. De diverse pakketten zijn het gehele jaar te bestellen.

B. Geschenken in de vorm van geldzending omgezet in Tuzexkronen of bonnen geschieden aangetekend en verzekerd en geven de ontvanger de mogelijkheid persoonlijk een cadeau te kiezen uit een omvangrijk assortiment in Tuzexwinkels.

C. Kerstgeschenk uwer keuze uit de Tuzexcatalogus: alle soorten industriële goederen zoals HiFi-, TV- en Video-apparatuur, textiel, kristal en auto's.

Maak er voor uw familie of vrienden in Tsjechoslowakije een echt vrolijk Kerstfeest van met een kerstgeschenk uit Nederland !

TUZEX

Dr. A. Ambachtsheer-Klírová
3114 BH Biewegein
Sluyterslaan 339
telefoon 03402 - 34109

vervolg "Van en over Tsjechoslowakije"

Het kuuroord Bad Jeseník

Kenmerkend voor dit kuuroord is de geschiedenis en de ligging. Aantasting van het milieu in Europa is niet aan grenzen gebonden, ook Tsjechoslowakije ontkomt daar niet aan. Gelukkig zijn er nog gebieden te vinden, waar de omstandigheden gunstig afsteken tegen andere gebieden. In West-Duitsland is dat bijvoorbeeld in de Hunsrück en in Tsjechoslowakije onder andere in een der mooiste natuurgebieden in Noord-Moravië, met name in het grensgebergte Jeseníky.

Bad Jeseník ligt in het dal van de rivieren Staříč en Běla.

BAD JESENÍK

Wat het bijzondere van de geschiedenis is, is dat mede de geneeskundige werking van klimaat en water in de middeleeuwen onbewust werd toegeschreven aan hekserij. In de bossen en wouden werden kwalen op natuurlijke wijze met z.g. huismiddeltjes behandeld:

zuiver water, paddestoelen en kruiden, die nergens anders voorkwamen. Een en ander werd - neemt men thans aan - toegeschreven aan hekserij. Heksenverbrandingen vonden hier dan ook op grote schaal plaats, die eerst ophielden tegen het einde van de 17e eeuw. Het is dan ook niet te verwonderen, dat zich juist in dit gebied een museum bevindt, met een unieke herinnering aan de z.g. heksenprocessen.

Dit museum is gevestigd in een mooi Renaissanceslot in Velké Losiny. Met nog andere bezienswaardigheden is dit gebied tien natuurreservaten rijk, waarin zeldzame planten en dieren, voorts grotten en een oer-bos.

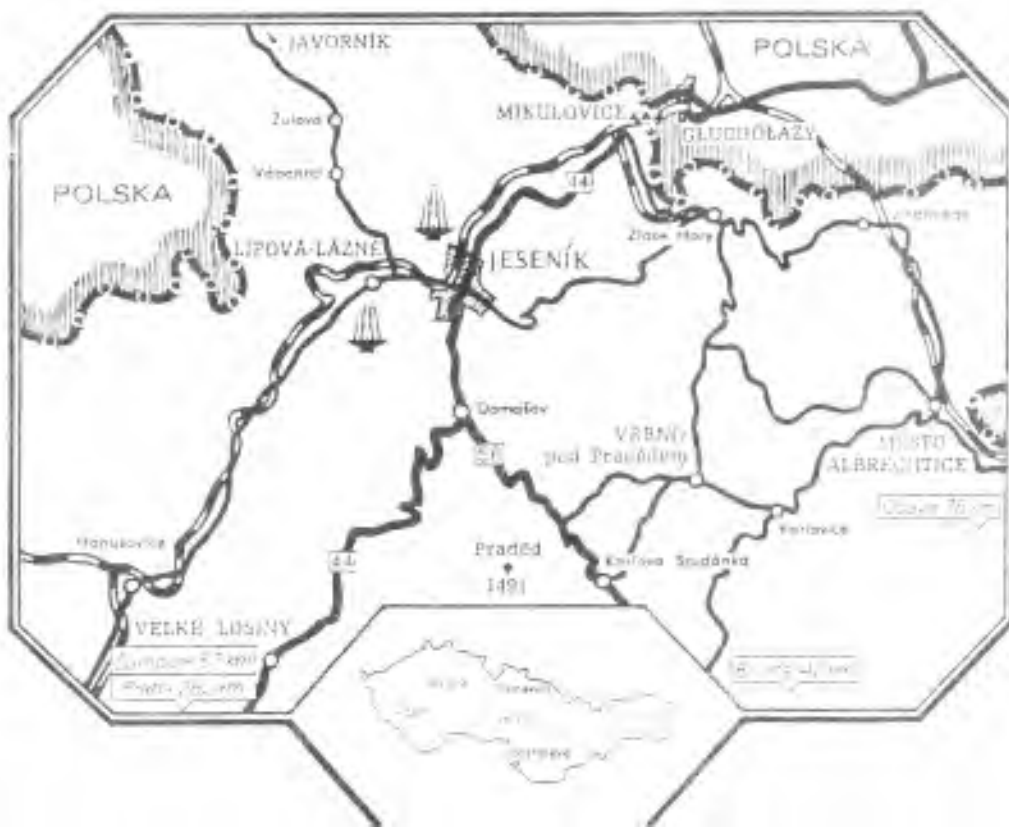
Bij de beschrijvingen van de provincies gaan we hier uitgebreider op in. Waar het nu om gaat, is het kuren.

Uit het bovenstaande blijkt wel, dat men in Bad Jeseník kan kuren bij ziekten van de **ademshalingsorganen** zoals terugkerende bronchitis, astma en aandoeningen van de longen. Daarnaast neurotische aandoeningen, beginstadium van arteriosclerose (ziekelijke verandering in de wand van kleine slagaderen) in de hersenen gepaard aan psychische storingen.

De behandeling kan geschieden, vanzelfsprekend op voorschrift van de kuurarts, uit:

water- en elektro-kuren, gymnastiek, moderne geneesmiddelen, psychotherapie en eventueel dieet.

Sanatoria zijn: Priessnitz, Bezruč, Mir en Wolker. Het grootste sanatorium Priessnitz is genoemd naar de arts Vincenc Priessnitz (1799 - 1851), die in 1822,

vervolg "Van en over Tsjechoslowakije"

23 jaar oud, de basis legde voor wat thans een modern en beroemd kuuroord is geworden. Zonder slag of stoot is dit echter niet gebeurd, want een jaar daarvoor werd hij nog door toedoen van afgunstige artsen tot gevangenisstraf veroordeeld wegens kwakzalverij.

Tenslotte is nog een plus, dat de herfst het aangenaamste jaargetijde is voor een verblijf in Jeseník.

L.J. v.d. Burg.

BRIELS NIEUWS

In de Brielsche courant van 13 oktober jl. stond onder de kop "Onderhandelingen kenmerken zich door plezierige sfeer" een lijvig artikel, waarvan hier enkele fragmenten volgen.

Een officiële Brielse delegatie, bestaande uit burgemeester J.F. Sala en zijn echtgenote, de fractievoorzitters van PvdA, VVD, CDA en D'66 alsmede de vice-voorzitter van het Comité Havlickuv Brod-Brielle, keerde in Brielle terug na een zeer geslaagd bezoek aan de Tsjechische tweelingstad.

Burgemeester Jaap Sala, die voor de eerste keer naar Tsjechoslowakije reisde, sprak van "een zinvolle ontmoeting die in een niet vormelijke sfeer verlopen is".

Er werd door de delegatie een uitgebreid programma afgewerkt. Behalve officiële ontvangsten werden onder meer bezoeken gebracht aan een textielfabriek, een agrarische coöperatie, de glasfabriek Bohemia Svetlan, de burcht in Lipnice en het schitterende brandweermuseum in Pribyslav.

Brielles burgemeester werd ook getroffen door de voorzieningen voor de sportverenigingen en door het cultureel centrum in Havlickuv Brod. "Tijdens de bezoeken aan bedrijven en instellingen raakte ik onder de indruk van de ondernemingszin van de mensen daar", aldus Sala die met zijn gezelschap in de vuurrode Renaultbus in heel Tsjechoslowakije veel bekijks trok.

Van sympathieën tot vriendschap

Onder dit hoofd staat op de voorpagina van de Neue Prager Presse van 7 oktober jl. een interview met onze voorzitter, de heer A. Hoogstad. Dit geschiedde bij een bezoek aan Tsjechoslowakije ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan van de Č.S.S.R. Meer dan 60 gedelegeerden uit diverse landen bezochten deze herdenking op uitnodiging van de Tsjechoslowaakse Vereniging voor internationale betrekkingen.

In dit gesprek vertelde de voorzitter over de geschiedenis van de V.V.N.T. en dat wij ter gelegenheid van het 70-jarig bestaan een bijeenkomst belegden op 29 oktober.

Op de vraag of de V.V.N.T. ook aandacht zal besteden aan de herdenking van Comenius in 1992 antwoordde de voorzitter:

"Vanzelfsprekend, voorzover onze middelen daartoe reiken. De burgemeester van Naarden is lid van onze vereniging en voor deze stad bereiden wij feestelijkheden voor. Meer dan 50 scholen dragen de naam Comenius en wij zouden graag de film over hem verto-

De President der Vereniging Vrienden Nederland Tsjechoslowakije, A. Hoogstad
Foto: Orbis — K. Rodinger

nen, zodat de scholieren meer over deze grote wetenschapper te weten konden.
Op de vraag wat de vereniging nog meer in de toekomst gaat doen, luidde het antwoord:

"Ons hoofddoel is de uitbreiding van kontakten tussen de mensen van beide landen. Wij zijn kleine landen met verschillende maatschappijvormen, echter we zien onze opgaaf niet in politiek, maar in de verbetering van intermenselijke betrekkingen, de verruiming van reismogelijkheden, en stedenbanden tussen onze steden. Daardoor willen we bijdragen tot het behoud van de vrede, waarbij ik natuurlijk aanneem, dat oorlog tussen onze beide landen ondenkbaar is."

Het interview, dat wij verkort hebben weergegeven, werd afgenomen door Jarmila Vodickova en Karel Trsek.

L.J.B.

De V.V.N.T.-bijeenkomst van 29 oktober jl.

Fr. Chlād gekiekt tijdens zijn toespraak

Deze middag, die in het teken stond van het 70-jarig bestaan van Tsjechoslowakije, is enerzijds geworden wat we er mee beoogden en anderzijds anders dan we verwachtten. Om met het laatste te beginnen: het werd - gelukkig - geen Haagse aangelegenheid. Integendeel, er waren, dachten we zo, meer bezoekers van buiten Den Haag, dan uit de Regio zelf. Tot zelfs uit Limburg toe.

Van officiële Tsjechoslowaakse zijde waren er o.a. de Ambassadeur de heer Fr. Chlād, de heer Skovajsa en echtgenote, de heer Prochazka en de pers-attaché B. Slama.

De bijeenkomst stond zoals gezegd in het teken van 70 jaar republiek met een tentoonstelling van foto's, die beschikbaar waren gesteld door Orbis; een film, die hierbij aansloot, een toespraak van de ambassadeur en een zeer interessante lezing van onze voorzitter. Hans Wallin, piano, en de violist Arjen Schreuder met als begeleider aan de piano Jacques de Coo, zorgden voor de muzikale omlijsting.

Hans Wallin speelde vier pianostukken van Dvořák (opus 52) en A. Schreuder de Sonatine voor viool en piano, eveneens van Dvořák (opus 100).

Al met al mogen we terugzien op een geslaagde bijeenkomst die afgesloten werd met een kwis, gemaakt door de bestuursleden Jan van Gastel en Lee Thio en gepresenteerd door de secretaris Nico van Rees.

L.J.B.

Nieuwjaarsbijeenkomst in Roden

Na alle nabeschouwingen, die in deze ledenbrief voorkomen, gaan we ook vooruitzien. In het "Kerstnummer" krijgt u vele data genoemd. Nu alvast een mededeling, dat het NIVON in Roden-Leek-Peize (Drenthe) op 13 januari een bijeenkomst houdt, die geheel in het teken van Tsjechoslowakije staat.

Genootschap voor Tsjechische Muziek

aangesloten bij de Vereniging Vrienden Nederland-Tsjechoslowakije

Indrukken van het Festival van Brno 1988

Het Internationale Festival van Brno is steeds gewijd aan een bepaald thema. Dit jaar was het "Leoš Janáček en de muziek van deze tijd" en het ging er dus om welke betekenis de grote Tsjechische meester nu nog voor ons heeft. Natuurlijk werden zeer veel werken van Janáček uitgevoerd, waarvan sommige bijna of geheel onbekend zijn in Nederland. De interessante opera "Het noodlot" ("Osud") bijvoorbeeld, of de bewerkingen voor koor van de "Volksliederen uit Hukvaldy" (jazeke, die bestaan!), maar zelfs het origineel van deze liederen kent men in het algemeen niet. De enige zo ongeveer die ze op het repertoire heeft is een amateurzangeres - wel op professioneel niveau - die lid is van onze vereniging en zeker een keer iets ervan ten gehore zal brengen. Overigens, óók de prachtige mannenkoren op tekst van de dichter Bezruč, ontleend aan diens bundel Silezische Lieder kennen bij ons alleen de insiders. Ze zijn ook wel erg moeilijk uit te voeren.

Een verrassing was overigens het pas ontdekte vioolconcert. Janáček vond het zelf niet goed genoeg maar gebruikte er motieven uit in zijn opera "Uit het Dodenhuis" (naar Dostojevski).

Van de moderne werken uit vele landen die we te horen kregen van ensembles uit het betreffende land mogen vooral de Engelse kamermuziekwerken van o.a. de componist Gordon Crosse genoemd worden. De voorzitter van de Engelse Dvorák-Society, de heer Melville Mason propageert behalve Dvorák in Engeland, ook Engelse muziek in Tsjechoslowakije. Bijzonder was ook het werk van de hoboïste Melinda Maxwell, die zelf haar compositie, geïnspireerd op Schotse doedelzak-motieven, ten gehore bracht. Behalve uit Engeland klonk er moderne muziek uit Polen, Joegoslavië, DDR, Spanje en natuurlijk uit Tsjechoslowakije zelf, waarbij vooral het werk Euforie II voor hobo, cello, piano en slagwerk van Piňos genoemd mag worden.

Een speciaal concert was gewijd aan werk van leerlingen van deze Piňos; het is nog te vroeg te zeggen wat daarvan het meest waardevol is of zal blijken, maar ik kreeg wel de indruk dat er nog genoeg jong talent in huis is, het zal nog wat moeten rijpen.

Een modern Nederlands werk stond op het programma nl. het werk "Zenith" voor basclarinet en piano van Jo van de Booren, geschreven voor het Tsjechische ensemble "Duc Boemi di Praga", dat het stuk al eerder in Nederland speelde. Met verlangen kijken we uit naar M.H.F (Internationaal Muziekfestival) Brno 1989!

Hans Wallin.

Uitvoering van een werk van Janáček

Leoš Janáček

Op zaterdag 19 november a.s. wordt het Otčenáš ("Onze Vader") voor gemengd koor, orgel en harp van Leoš Janáček door het Haags kamerkoor o.l.v. Rocus van Yperen uitgevoerd. Organist is Ton van Eck.

Aanvang: 20.00 uur.

Plaats: Oud-Katholieke Kerk, Juffrouw Idastraat, Den Haag.

o-o-o-o-o-o-o

Op 10 januari 1989 wordt door de Haagse Kunstkring een bijeenkomst gehouden met als thema Tsjechoslowaakse muziek.

Het Genootschap voor Tsjechische muziek verleent hieraan zijn medewerking.

vervolg "Genootschap voor Tsjechische Muziek"

Mede in het kader van 70 jaar republiek organiseerde het Genootschap voor Tsjechische Muziek op 4 november jl. een concert in de zaal van de Haagse Kunstkring te Den Haag.

Tony Rous - viool en Jan Slothouwer - piano brachten voor de pauze een sonate van A. Dvořák en 4 stukken van Josef Suk ten gehore. Na de pauze volgde een werk van Petr Fiala en een sonate van Leos Janáček. Het concert werd besloten met twee stukken van B. Smetana.

Een beschrijving van de muziekwerken was voor een ieder aanwezig.

De zaal was gezellig gevuld met een aandachtig gehoor. De musici oogstten veel succes. Het was dan ook een genotvolle avond.

H.G.B.

Musicerende V.V.N.T.-leden, attentie!

Alvorens ertoe over te gaan te onderzoeken, welke permanente locaties geschikt zijn voor muziekuitsvoeringen door leden - voor leden (ik denk bijvoorbeeld aan het Gemeentehuis te Naarden, hetwelk bij de oprichting der V.V.N.T. al zo'n beetje werd toegezegd), plaats ik deze oproep.

Wie van de leden (behalve enkele, die mij al bekend zijn) kan en wil op een behoorlijk amateur-niveau Tsjechische klassieke muziek ten gehore brengen? Ik zeg "amateur" in die zin, dat er behalve eventuele reiskostenvergoeding niet te voren aanspraak op honorarium moet worden gemaakt. De voorkeur gaat natuurlijk uit naar Tsjechische werken, die hier minder bekend zijn.

Gaarne **duidelijke** opgave van repertoire enz. aan schrijver, liefst schriftelijk.

Hans Wallin
Prins Bernhardlaan 21
2264 CA LEIDSCHENDAM.

MUZIKALE NOTEN

Het zangkoor "Dvořák" was enige dagen in Nederland. Voor het optreden in Brielle volgt hieronder het krantenbericht uit de Brielsche Courant.

Helena Nieboer maakte een verslag van het optreden in Naarden.

Prachtig optreden van Dvorakkoor

BRIELLE - Na maandagmiddag eerst door burgemeester J. F. Sala op het stadhuis ontvangen te zijn en vervolgens door de Gidsengroep Brielle door de stad geleid te zijn, heeft het uit 70 leden bestaande koor „Dvořák” uit Uhersky Brod op 17 oktober een concert in de rooms-katholieke kerk aan de Nobelstraat gegeven. Onder leiding van de dirigent ing. Antonin Veselka bracht het koor, een van de beste amateurkoren van Tsjechoslowakije,

prachtige werken van Di Lasso, Mozart, Zanak, Kricka en niet te vergeten Dvorak. Er werd uitsluitend a capella en zonder bladmuziek gezongen. Een van de koorleden gaf ook nog twee soli op het orgel weg, terwijl solistische zangprestaties in de nummers Wiegelied en Lebe Wohl, meine Feiertag ten beste werden gegeven. Besloten werd met een prachtige vertolking van de negro spiritueel „Soon I will be there”. Na het stormachtig applaus van de aanwezigen, onder wie burgemeester Sala en echtgenote, werd een tweetal toegiften gegeven. Dinsdag trad het koor, dat in Brielle moest slapen op stretchers in de sporthal, op in Naarden waar Comenius eveneens afkomstig uit Uhersky Brod, geruime tijd woonde. Voor de komst naar Brielle werden concerten in België gegeven.

vervolg "Muzikale Noten"

Het zangkoor Dvorák uit Uhersky Brod is in Nederland geweest. Het eerste bezoek was op 17 oktober aan Brielle. Na een vorstelijke ontvangst gaven zij daar hun eerste concert.

Op 18 oktober werd Naarden aangedaan, onder begeleiding van J. van Putte en ondergetekende. Voor mij was het een belevenis, omdat Uhersky Brod mijn geboorteplaats is en dit bezoek mij de kans gaf weer eens met burenen, kennissen, mijn vroegere muziekleraar en klasgenoten te spreken.

Ook in Naarden was de ontvangst bijzonder leuk. Er werden voordrachten gehouden, o.a. door burgemeester Kastein, de vertegenwoordiger van het Ministerie van Cultuur uit Praag en de vertegenwoordiger van het Nationale Front uit Uhersky Brod.

Het doel van zangkoor "Dvorák" is alle steden te bezoeken waar J.A. Comenius geweest is met de petitie voor vrede en met de uitnodiging voor de Comenius-herdenking in 1992.

1992 namelijk is het jaar waarin de 400^e geboortedag van Comenius wordt herdacht. Ter ere hiervan zullen in 1992 in Praag en Uhersky Brod grote festiviteiten plaatsvinden.

Het koor maakt niet alleen dit jaar een toernee, voor volgend jaar staan Engeland en Zweden op het programma.

Mede namens het bestuur wens ik hen heel veel succes met het uitdragen van hun boodschap: "Met zang voor vrede in de voetsporen van J.A. Comenius".

H. Nieboer.

Oude Tsjechische muziek in Apeldoorn

"Sint Joseph in 't Bosch", ensemble voor oude muziek van de Apeldoornse Muziekschool, ontving van 14 tot 20 oktober "Tibia", een ensemble voor oude muziek uit Brno.

De eerste contacten tussen "Tibia" en "Sint Joseph in 't Bosch" ontstonden in juni 1987. Pavel Vasin, artistiek leider van "Tibia" was op doorreis in Apeldoorn. Bij toeval kwam hij in het bezit van een grammofoonplaat van het Apeldoorns ensemble. De geefster bracht hem in contact met iemand van "Sint Joseph in 't Bosch". Al snel kwam het idee een uitwisselingsbezoek op touw te zetten naar voren.

Gedurende meer dan een jaar werd gewerkt aan de voorbereidingen. Op een gegeven ogenblik zag het ernaar uit, dat de plannen schipbreuk zouden lijden. Dank zij de bemiddeling van de VVNT kwamen de definitieve toestemmingen los.

Vrijdag, 14 oktober kon een welkomstcomité uit Apeldoorn de gasten bij de grens verwelkomen. "Tibia" werd ontvangen in de muziekschool. Na verschillende woorden van welkom en een hapje en een drankje gingen de gastgezinnen met hun gasten naar huis.

Zaterdag werd een concert gegeven in de Lebuïnuskerk in Deventer. Toen bleek eerst de muzikale veelzijdigheid van de Tsjechische gasten. Gekleed in passende kostuums werd gespeeld, gezongen en gedanst. De sfeer in de oude kerk werd nog versterkt door het schitterende batik-werk van Sylvie Vasinova. Zij was de maakster van een groot aantal doeken met voorstellingen die wonderwel aansloten bij de muziek. Het repertoire van "Tibia" omvat voornamelijk Tsjechische muziek uit de 14e - 17e eeuw. Het enthousiasme van de groep sloeg over op het publiek.

"Tibia" bespeelt een enorme verscheidenheid aan instrumenten. Veel kopieën van oude instrumenten werden door leden van de groep zelf gebouwd. Deze technische vaardigheden en de spelvaardigheid op de instrumenten dwongen ieders respect af.

"Sint Joseph in 't Bosch" en "Tibia" waren verheugd in de pauze de voorzitter van de VVNT, de heer Hoogstad, met zijn echtgenote te mogen begroeten.

Zondag werd een koffieconcert in de Hubertuskerk in Apeldoorn verzorgd. Het programma was wereldser en luchtiger dan dat in Deventer. Het aanwezige publiek genoot zichtbaar van de prestaties van "Tibia". Het eerste deel van het programma omvatte een grote verscheidenheid aan korte werkjes. Na een pauze vond de Westeuropese première plaats van de mini-opera "Jora a Manda", een 18e eeuwse Tsjechische volksopera. Het gegeven is simpel: Jora en Manda zijn verliefd op elkaar. Jora is een ongemanierd type. Ruzie tussen de geliefden blijft dan ook niet uit. Jora neemt de wijk naar het leger. Manda merkt dat ze toch wel heel erg op Jora gesteld is en Jora verlangt naar Manda. Een gelukkig eind ligt voor de hand. Het zang- en acteertalent van beide hoofdrolspelers (Manda: Hana Prochazkova; Jora: Pavel Liska) zorgde ervoor, dat de onverstaanbare tekst geen enkel beletsel vormde bij het overbrengen van het verhaal. Muziek is een internationale taal! Het orkest stond onder leiding van de vaste "Tibia"-dirigent Frantisek Lavicka.

De gasten hadden te kennen gegeven veel van Nederland te willen zien. Na het koffieconcert begon het excursieprogramma. Met leden van "Sint Joseph in 't Bosch" als gids werd zondagmiddag Naarden bezocht. Hoofdschotel van het programma die middag: een bezoek aan het Comeniusmuseum en het Comeniusmausoleum.

Maandagochtend vertrok de bus al om half acht richting Rotterdam. Programma die dag: een vluchtig bezoek aan Kinderdijk, een rondvaart door de Rotterdamse havens, een korte strandwandeling en een bezoek aan de Deltawerken. Bij de aanblik van de Noordzee raakten enkele leden van "Tibia" dermate in vervoering, dat ze zich uitkleedden en de zee in renden. Algemene bewondering viel hen ten deel! Het bezoek aan "Neeltje Jans" maakte grote indruk. Het was al laat toen de bus weer in Apeldoorn arriveerde.

De IJsselmeerpolder, Enkhuizen (Buitenmuseum van het Zuiderzeemuseum) en Amsterdam werden dinsdag "gedaan". 's Avonds bleek er nog genoeg energie te zijn om een Renaissance-jam-session van beide ensembles te organiseren. De dansers deden mee met een Renaissance-dans-session.

De ontvangst op het stadhuis, woensdagmorgen en het poffertjes-eten 's middags vormden de prelude voor het laatste concert in Apeldoorn. Het programma van dit derde optreden was weer verschillend van de vorige twee. Piste het eerste uitstekend in de atmosfeer van de kerk, was het tweede uitbundig; het derde concert was intiemer van karakter door de ontroerende muziek die gespeeld werd. Op veler verzoek werd de opera nogmaals uitgevoerd.

Na de afsluiting van het concert volgde een samenzijn van gasten en gastgevers. De nodige hartelijke woorden werden gesproken. Attenties uitgewisseld. Onvermoeibaar hadden een aantal leden van "Tibia" inmiddels een geheel ander soort instrumenten tevoorschijn gehaald en weldra klonk tot verrassing van de aanwezigen jazzy dansmuziek door de ruimte. Pavel Liska, gekleed in rok, bleek ook zeer thuis te zijn in een geheel ander repertoire. De swingende 30-er jarenmuziek lokte velen naar de dansvloer. "Tibia" gaf nog eens blijk van haar muzikale veelzijdigheid!

Na zo'n avond is het wel heel vroeg als de bus de thuisreis de volgende morgen om half zeven begint.....

Het bezoek van "Tibia" was hartveroverend. "Sint Joseph in 't Bosch" kijkt verlangend uit naar het tegenbezoek, dat in oktober 1989 plaats zal vinden.

FOLKLORE

In HLUK wordt het steeds beter

Een verbetering en verfrissing van het programma was het optreden van een klein blaasorkest Amati Muzika uit Boxtel, Nederland.

De sponsor is de firma Cinerec, welke meer dan 30 jaar samenwerkt met Tsjechoslowakije en Tsjechische muziekinstrumenten en grammofoonplaten importeert en verkoopt in de Benelux.

De kapel heeft in Tsjechische volkskleding opgetreden en speelde en zong in de Moravische-Slowaakse taal gedurende het hele optreden, welke alleen bestond uit Moravisch-Slowaakse volksmuziek.

Hun geliefte komponist is de Zuid-Moravische komponist Blahoslav Smisovsky. Hun optreden was temperamentvol zoals de Moravisch-Slowaakse muziek zijn moet.

Wat de interpretatie betref, deze was haast zonder fouten en de Nederlands-Zuid Moravische uitspraak was zeer goed.

De bezoekers van het festival hebben het met hun applaus bevestigd en het is prijzenswaardig op te merken, dat Amati Boxtel in de typische Tsjechische volksdracht ook in hun vaderland optreedt.

K netkvalitnější festival malých dechových hudeb v jiho-moravském kraji patří nesporně Slovácký festival dechových hudeb v Hluku. Potvrdil to i jeho letošní XVII. ročník. Je potěšitelné, že vedle rok od roku rostoucího počtu návštěvníků, věnuje svou pozornost tomuto festivalu s mezinárodní účastí i Čes. televize. Festival se každoročně koná pod záštitou Okresní odhovorové rady v Uherském Hradišti, jeho pořadatelé jsou Sdružení klubů pracujících ROH v Hluku a Okresní kulturní středisko Uherské Hradiště.

V HLUKU STÁLE LÉPE

Co říci k letošnímu ročníku? Hlučský festival dechových hudeb diva každoročně přilákává nejlepšími kapelami okresu Uherské Hradiště -- samozřejmě výběrově, s tím, aby se dostalo na všechny. Jen Javorinka ZK ROH Moravské sklenice Květná hrála i na minulém festivalu. A prvně na jejím vystoupení bylo lze nejlépe posoudit, kolik udělala za uplynulý rok práce v souhře, čistotě zvuku i v technické dovednosti. Ráda se nejlépe nakonec. Těsno to byli Skarbníci, velmi dobře známí posluchačům Čes. rozhlasu i Čes. televize v Brně. Ale natno říci, že všechny kapely byly na své festivalové vystoupení hradecky i dramaturgicky dobře připraveny. Nodostatků (nebylo jich mnoho, ale byly), se vyskytovaly spíš v harmonii skladeb některých autorů. Laikovi by to snad neuvěřilo, ale každý muzikant to jistě okamžitě "slyšel". Odhorna festivalová komise by se zřejmě při přípravě příštího ročníku měla zabývat i touto stránkou (t když jde o amatérské soubory ZUC). Byla by to k prospěchu nejen kapelám, ale celému festivalu.

Osvežujícím zpestřením programu bylo vystoupení malé dechové hudby Amati Baxtel z Nizozemí, jejímž zřizovatelem je firma Cinerec, která se už více než 30 let spolupracuje s Československem, dováží i československé hudební nástroje a gramofonové desky, které prodává v obchodě Beneluxu. Kapela vystupovala ve sloveckých krojích a hrála a zpívala ve sloveckém nářečí celý svůj program, složený výhrdně z písniček Slovecka. Jejím nejoblíbenějším autorem je jihu-moravský hudební skladatel Blahoslav Smisovsky. Jím vystoupení bylo z celku, čím se na provedení sloveckých písniček sledí, po interpretaci slavného temného básně a "Hlasem na slova tih" zněla krásná píle. Oslavně přivítáním festivalu to svým potleskem dotvrdili. A sloje za zmínku, že Amati Baxtel vystupuje ve stylizovaných sloveckých krojích i doma.

Na letošním festivalu se objevily opět i skladatelské premiéry, a to od Blahoslava Smisovského a Václava Marosa sl. Obě skladby pohotově vydala Okresní kulturní středisko v Uherském Hradišti a dechové hudby ZUC je už na festivalu oblíbené.

Na letošním festivalu se objevily opět i skladatelské premiéry, a to od Blahoslava Smisovského a Václava Marosa sl. Obě skladby pohotově vydala Okresní kulturní středisko v Uherském Hradišti a dechové hudby ZUC je už na festivalu oblíbené.

WAT HET OOG STREELT

Bořek Sipek

De 39 jaar geleden in Praag geboren architect/ontwerper Sipek krijgt op 14 november a.s. de Kho Liang Li-prijs uitgereikt, hem toegekend door het Amsterdamse Fonds voor de Kunst.

Sipek woont in Amsterdam, waar ook het atelier is waar zijn werk vervaardigd. Hij ontwerpt o.a. stoelen en vazen en bouwt huizen.

Over het ontwerpen van stoelen zegt hij: "De stoel is een van de moeilijkste dingen, alle aspecten komen er in voor: comfort, bewegingsvrijheid, zelf mobiel zijn, constructief goed zijn, stabiel en dat alles in goede esthetiek samen brengen".

In Hamburg staat zijn "glazen huis" - een huis met een glazen omhulsel, zo gebouwd om de bouwvoorschriften te omzeilen.

De glasontwerpen hebben in Nederland al een zekere bekendheid. Nu is o.a. te bewonderen zijn project Vase Vasa Vasi (Vazen). Vanaf 14 november kunt u het werk van Sipek zien en eventueel kopen in de galeries: Het Binnenhuis, Huidenstraat 3-5 in Amsterdam en in Lumen Travo, N.Z. Voorburgwal 352-IV, ook in Amsterdam.

Bron: Marg Ann Lindo in Het Parool (22/10-'88)

L. Thio.

ONZE BOEKENPLANK

Karel Capek

Vijftig jaar geleden, op Tweede Kerstdag 1938 overleed Karel Capek. Dit is een goede reden om in de Ledenbrief in te gaan op zijn persoon en werk.

Deze in 1890 geboren schrijver was na het verdrag van München (1938) waarbij Tsjechoslowakije aan Hitler-Duitsland uitgeleverd werd, letterlijk een gebroken man. Niet lang daarna stierf hij.

Capek schreef zijn werk tussen beide wereldoorlogen waarin we zowel het licht literaire genre als het zwaardere, utopisch of filosofisch getinte werk aantreffen. Aanvankelijk werkte hij samen met zijn broer Josef, die echter in de eerste plaats beeldend kunstenaar was. Andersom verzorgde Karel ook de illustraties bij o.a. zijn reisverhalen. Samen schreven ze toneelstukken, waarbij Josef zorgde voor de visuele vormgeving.

In de jaren twintig werd de Tsjechische maatschappij en literatuur gekenmerkt door een bruisend levensoptimisme: de Eerste Wereldoorlog was voorbij en de onafhankelijke republiek Tsjechoslowakije gesticht.

In de jaren dertig veranderde de gedachte dat dankzij nieuw kennis-ervaring en technische mogelijkheden een nieuwe wereldoorlog niet meer zou uitbreken onder invloed van het opkomend fascisme en een uitgesproken pessimisme, in een sterk voorgevoel van een nieuwe dreigende wereldcatastrofe. In de literatuur werd dat merkbaar in het linkse kamp, de middengroep (met o.a. Capek) en de reactionaire rechtervleugel.

Tot de middengroep behoorden, behalve Capek, ook Karel Poláček en Eduard Bass. Allen waren medewerkers van het dagblad Lidové noviny (Volkskrant) en allen hadden belangstelling voor het leven van de gewone burger. Terwijl deze schrijvers in de jaren twintig nog speelse romans of grappige verhalen schreven, ontwikkelden zij zich tot schrijvers van breed opgezette sociale romans. Zo verscheen in 1936 Capek's prozasatire op het totalitarisme Válka s mloky (Oorlog met de salamanders). Dit boek is onthutsend door de gelijkenis met oorlogssituaties die enkele jaren later echt zouden plaatsvinden.

Maar al eerder loopt Capek vooruit op ontwikkelingen die pas later zullen plaatsvinden. In het toneelstuk R.U.R. (Rossum's Universal Robots) uit 1920 komt het door zijn broer Josef verzonden woord robot voor, dat sindsdien gemeengoed is geworden.

Op kernenergie lijkt de "goddelijke stof" die het thema is in de roman Továrna na absolutno (De absolute-fabriek) uit 1922.

Tot zover Karel Capek. In de volgende Ledenbrief nadere informatie.

(Bronvermelding: Kees Mercks - Moderne Tsjechische literatuur)

L. Thio.

SPORT

Turn-uitwisseling: Tatra Smíchov/Praha en Donar/Den Haag

Het begon allemaal vorig jaar. Ik ging toen naar een bestuursvergadering van de gymnastiekvereniging Donar en kwam daar met een voorstel voor een uitwisseling tussen Nederland en Tsjechoslowakije. Het bestuur was in het begin wat voorzichtig. Ze kwamen dan ook met de vragen wie, wat, waar, hoe, enz.

Na veel vergaderingen, bijeenkomsten en actie om geld binnen te halen (want zo'n uitwisseling kost immers geld) kwam er al wat vooruitgang en het bestuur ging steeds positiever denken over alles.

Een week voordat de meisjes kwamen, was alles gereed. Een draaiboek was gemaakt, de gastgezinnen waren ingelicht, extra materiaal voor de training was naar de zaal gebracht, etc. Nu maar wachten op hun komst.

Zestien oktober was het zo ver. Iedereen was zenuwachtig. De kinderen en volwassenen werden ondergebracht in gastgezinnen en gingen daarna naar huis om te rusten, want maandag was immers de eerste training.

Wij waren erg benieuwd hoe goed die meisjes waren, want we hadden geen idee.

Maandagmorgen was het zover. Onze eerste inleiding was aerobisch met alle meisjes (13 Tsjechen en 12 Nederlanders). Zo'n aerobisch-inleiding is wel leuk maar ik geef toch liever de voorkeur aan een gewone inleiding met lenigheid, kracht en vormspanning. Een half uur later begonnen we dus met de toestellen. Tijdens het trainen keek je dan ook af en toe naar de Tsjechische meisjes. Sommigen waren dan ook beter dan wij. Maar dat verwacht je eigenlijk ook wel; ik vroeg toen aan één van die trainsters hoe vaak ze per week trainen. Het antwoord was dan ook: De kleintjes (7 - 10 jaar) trainen 2 à 3 keer per week en de groten (12 - 16 jaar) trainen 4 à 7 keer per week en soms ook wel 2 keer per dag (het ligt eraan hoe goed de meisjes zijn). In tegenstelling tot de Tsjechische meisjes, trainen wij maar 1 à 2 keer per week.

We hebben deze week 4 keer getraind (1 training was 3½ uur) en 's middags gingen we uitstapjes maken o.a. naar Amsterdam, Madurodam, Hoek van Holland, etc. Zaterdag was er een wedstrijdje gepland. De meesten waren wat zenuwachtig en sommigen dachten van ach, we winnen toch niet. 's Middags was de uitslag. Bij de junioren waren nummer 1 en 2 de Tsjechische meisjes en nummer 3 was een Nederlands meisje, Ester den Heldt. Bij de senioren waren de Tsjechische meisjes nummer 1, 2, 3. Nummer 1 en 2 was een tweeling van 12 jaar (dat was een leuk gezicht).

's Avonds hadden we een gezellig afscheidsfeestje. Met kado's overhandigen, toespraken, leuke acts, enz. Om 10.00 uur 's avonds was het zo ver. Afscheid nemen. De week was omgevlogen.

We zijn allemaal dikke vrienden en vriendinnen geworden en we hadden eigenlijk ook geen zin om afscheid te nemen. Dat ging dus ook wat moeilijk. Huilend.

De bus vertrok. Iedereen riep Ahoy! (Dit was één van de woordjes die we hebben geleerd).

Volgend jaar, in de Paasvakantie, gaan wij naar Tsjechoslowakije om daar te gaan trainen. Ik kan haast niet wachten.

Nog een ding wil ik zeggen; Ik wil mijn moeder bedanken voor alles wat ze heeft gedaan om die Tsjechische meisjes hier te krijgen.

Bedankt mam!

Milada Nieboer.

EUROSKATE '88

De Europeesche kampioenschappen Skateboard zijn een groot succes geworden. Het Jeugdjournaal op Ned. 3 zond een gedeelte hiervan uit, waarbij vermeld werd, dat 22.000 bezoekers de wedstrijd bijwoonden.

Wat eens begon als een tijdpassering voor jonge mensen is uitgegroeid tot een ware sport met verschillende onderdelen, maar toch ook met een aparte sfeer.

De sporthal werd beheerst door bonte T-shirts, moderne shorts, enz.

Bij deze Europeesche kampioenschappen, die georganiseerd waren door het Tsjechoslowaakse Jeugdreisburo en de sportvereniging van het Kultuur- en Ontspanningspark Julius Fucik, ontmoetten ware kampioenen elkaar. Bij het hoogspringen oogstten de Tsjechoslowaakse wereldkampioen Luděk Vasa en bij de andere onderdelen K. Grabke uit de BRD successen.

ALLERHANDE

De redactie ontving van één onzer leden een interessant artikel over de geschiedenis van de TATRA-auto.

Gezien de lengte van de tekst (we overschrijden reeds de gestelde grens van 20 pagina's) kunnen we in deze ledenbrief slechts aankondigen dat er in volgende ledenbrieven een geïllustreerd vervolgverhaal van de TATRA-auto zal worden geplaatst.

0-0-0-0-0

Kopij voor de ledenbrief gaarne vóór de eerste maandag van de maand.

Nu dus vóór 5 december.

0-0-0-0-0

Agenda

19 nov.	Janaček in Den Haag,	pag.14
23 nov.	Regio Amsterdam,	pag. 6
24 nov.	Regio Rotterdam,	pag. 6
10 jan.'89	HKK/Den Haag,	pag.14
13 jan.'89	NIVON/Roden	pag.13

0-0-0-0-0

Eén onzer leden zond ons onderstaand bericht uit het Utrechts Nieuwsblad van 3 november jl.

Oudewater wil jumelage met Tsjechoslowakije

OUDEWATER — Oudewater gaat waarschijnlijk vriendschapshanden aanknopen met een gemeente in Tsjechoslowakije. Dat Oostblokland heeft de meeste voorkeur bij de politiek: partijen in Oudewater.

Deze maand zal de definitieve keus worden gemaakt. Een stad of dorp heeft het IJsselstadje nog niet op het oog. Welzijnswethouder Knol: „We hebben contact met de Nederlandse Vriendschapsvereniging Nederland-Tsjechoslowakije. Die zal ons adviseren, als de keus inderdaad op dat land valt”.

De Oudewaterse politiek is het erover eens, dat de jumelage uitsluitend een culturele en geen politieke zaak moet worden. Om de 'verbintenis' inhoud te geven, wordt vooral gedacht aan uitwisseling op allerlei fronten. De algemene tendens onder de politieke fracties is, dat de jumelage 'wel wat mag kosten, maar niet teveel'. Oudewateraren die naar het Oostblokland reizen, moeten een eigen bijdrage leveren. De gemeenteraad bespreekt het voorstel over de jumelage waarschijnlijk in december.

H.A.J. SCHOUTEN & ZOON B.V.

TASMANSTRAAT 131 - 135 HOEK PRINS HENDRIKSTRAAT
2518 VM DEN HAAG - TELEFOON 070 - 454202

IMPORTEUR VAN WERELDMERKEN BIER, WIJN EN GEDISTILLEERD
UIT FRANKRIJK, DUITSLAND, TSJECHOSLOWAKIJE EN CYPRUS

TSJECHOSLOWAKIJE

PILSNER URQUELL	f	1,95	PER	FLES
BUDWEISER BUDVAR	f	1,95	PER	FLES
1986 FRANKOVKA RED	f	7,95	PER	FLES
1986 KLASTORNÉ RED	f	7,95	PER	FLES
1984 NITRIANSKE KNIÉZA RED	f	7,95	PER	FLES
1986 VLASKY RIZLING WHITE	f	7,95	PER	FLES
1986 RULANDSKÉ WHITE	f	7,95	PER	FLES
1986 TRAMIN WHITE	f	7,95	PER	FLES
1986 PEZINSKÉ ZAMOČKÉ WHITE	f	7,95	PER	FLES
1986 SVĀTOPĚTERSKE RIZLING WHITE	f	7,95	PER	FLES
1984 LIMBAŠKY SILVÁN WHITE	f	7,95	PER	FLES
1986 NITRIANSKE KNIÉZA WHITE	f	7,95	PER	FLES
1985 HUBERT SUCHÉ (DROOG)	f	18,95	PER	FLES
1985 HUBERT POLOSADKÉ (HALF-DROOG)	f	18,95	PER	FLES
1985 HUBERT RUŽOVÉ (ROSÉ)	f	19,95	PER	FLES
1986 HUBERT ČERVENÉ (ROOD)	f	19,95	PER	FLES
JAN BECHER (BECHEROVKA)	f	29,95	PER	FLES

BOVENSTAANDE PRIJZEN ZIJN INKLUSIEF B.T.W. - VERLEENDE
WIJ LEVEREN DOOR GEHEEL NEDERLAND, VRAAG DE MOGELIJKHEDEN